

Iværksætterdrømmen er størst på Sjælland

Sjællandske lønmodtagere går - i højere grad end i resten af landet - med en drøm om at blive iværksætter. Hver femte lønmodtager i Region Sjælland overvejer at skifte lønmodtagerjobbet ud med en tilværelse som selvstændig erhvervsdrivende. Hvis drømmen realiseres, kan det meget vel vise sig at blive i form af et iværksætterselskab (IVS). IVS'erne har nemlig vundet terræn de seneste år – og virksomhedsformen er særlig populær i hovedstaden og Nordsjælland.

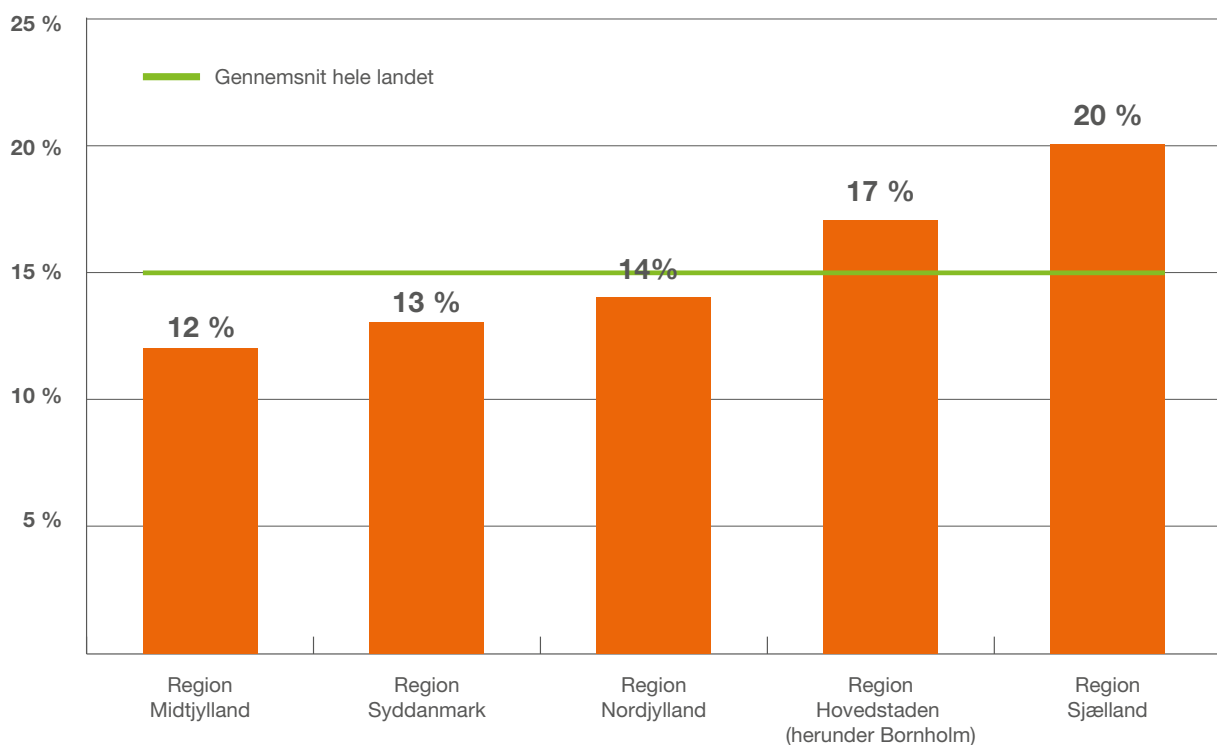
Mens hver femte lønmodtager bosiddende i Region Sjælland overvejer et karriereskift for at blive selvstændig, er det blot cirka hver ottende i Region Midtjylland, som går med overvejelser om at starte egen virksomhed, viser Ases undersøgelse.

Lidt flere mænd end kvinder går med overvejelser om at droppe lønmodtagerjobbet og starte egen virksomhed, og lysten til at blive iværksætter falder markant med alderen. Mens hver tredje ung overvejer

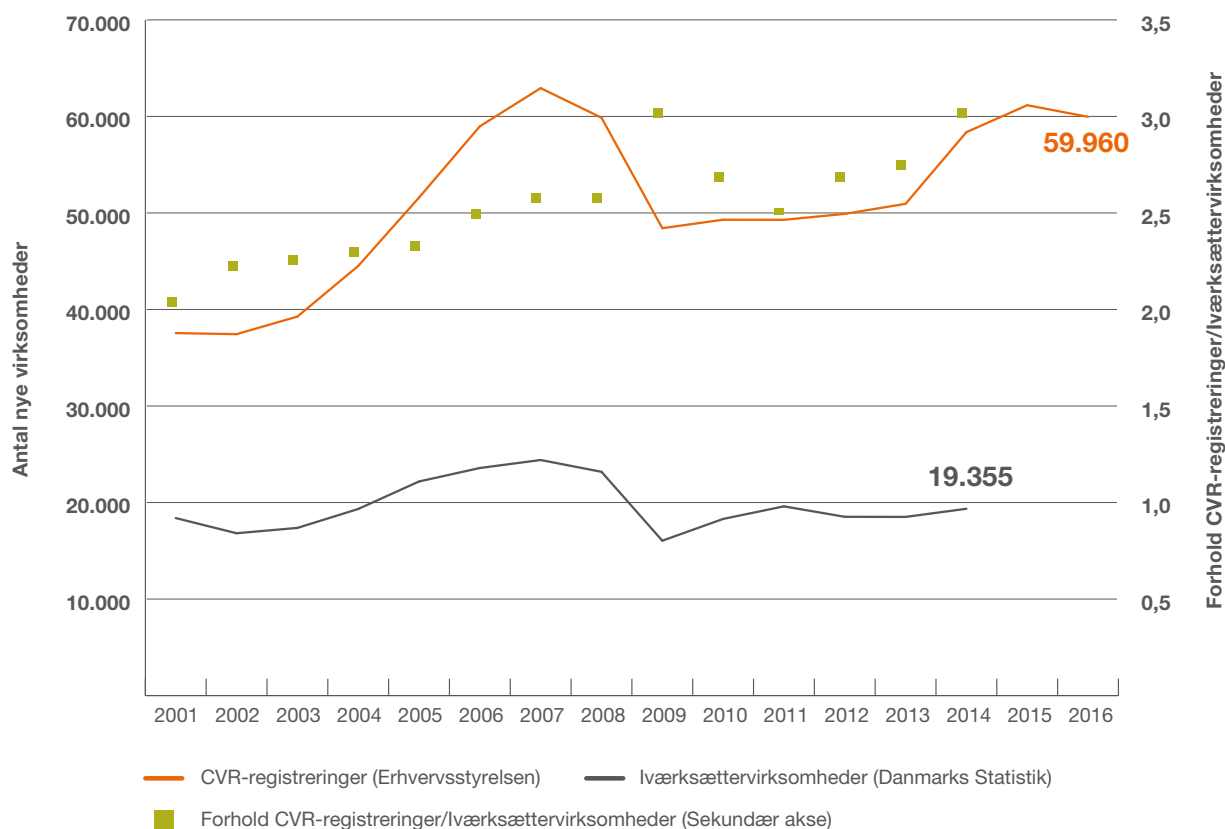
et karriereskift for at blive selvstændig, er det blot hver 12. lønmodtager, der har rundet 50 år, som går med overvejelser om at starte egen virksomhed.

På landsplan er det cirka 15 procent, eller omtrent hver syvende af alle lønmodtagere, som overvejer et karriereskift fra lønmodtager til selvstændig erhvervsdrivende. Udsigten til økonomisk usikkerhed er den afgørende årsag til at tøve med at tage springet og blive iværksætter.

Figur 1 Iværksætterdrømmen er størst på Sjælland

Kilde: Survey gennemført for Ase af Analyse Danmark, dec. 2015. 1031 beskæftigede lønmodtagere har gennemført spørgeundersøgelsen.

Figur 2 Kun en tredjedel af CVR-registreringer er reelt nye og aktive iværksættervirksomheder

Kilde: Erhvervsstyrelsen og Danmarks Statistik samt egne beregninger

15 års stilstand i iværksætteriet

Mens antallet af CVR-registreringer – etableringen af nye virksomheder – er steget betydeligt de seneste 15 år, så er der kun sket en beskedent vækst i antallet af reelt nye og aktive virksomheder – iværksættervirksomheder¹. Mens antallet af CVR-registreringer er steget med 55 procent fra 2001 til 2014, er antallet af iværksættervirksomheder kun steget med 5 procent.

Når der i 2001 blev CVR-registeret to nye virksomheder, var en af disse en iværksættervirksomhed. Sådan er det ikke længere. Frem mod i dag har der været en klar tendens til, at iværksættervirksomheder fylder mindre i den samlede opgørelse. I dag udgør iværksættervirksomhederne kun én ud af tre nyetablerede virksomheder. Niveaue for iværksætteri ligger nogenlunde fast på små 20.000 iværksættervirksomheder om året. Det kan konstateres et positivt udsving

frem mod finanskrisens begyndelse og et efterfølgende dyk med krisens indtræden, men ellers er niveauet nogenlunde fast. Hen over de seneste 15 år svarer det til et gennemsnit på cirka 19.700 iværksættervirksomheder per år i perioden.

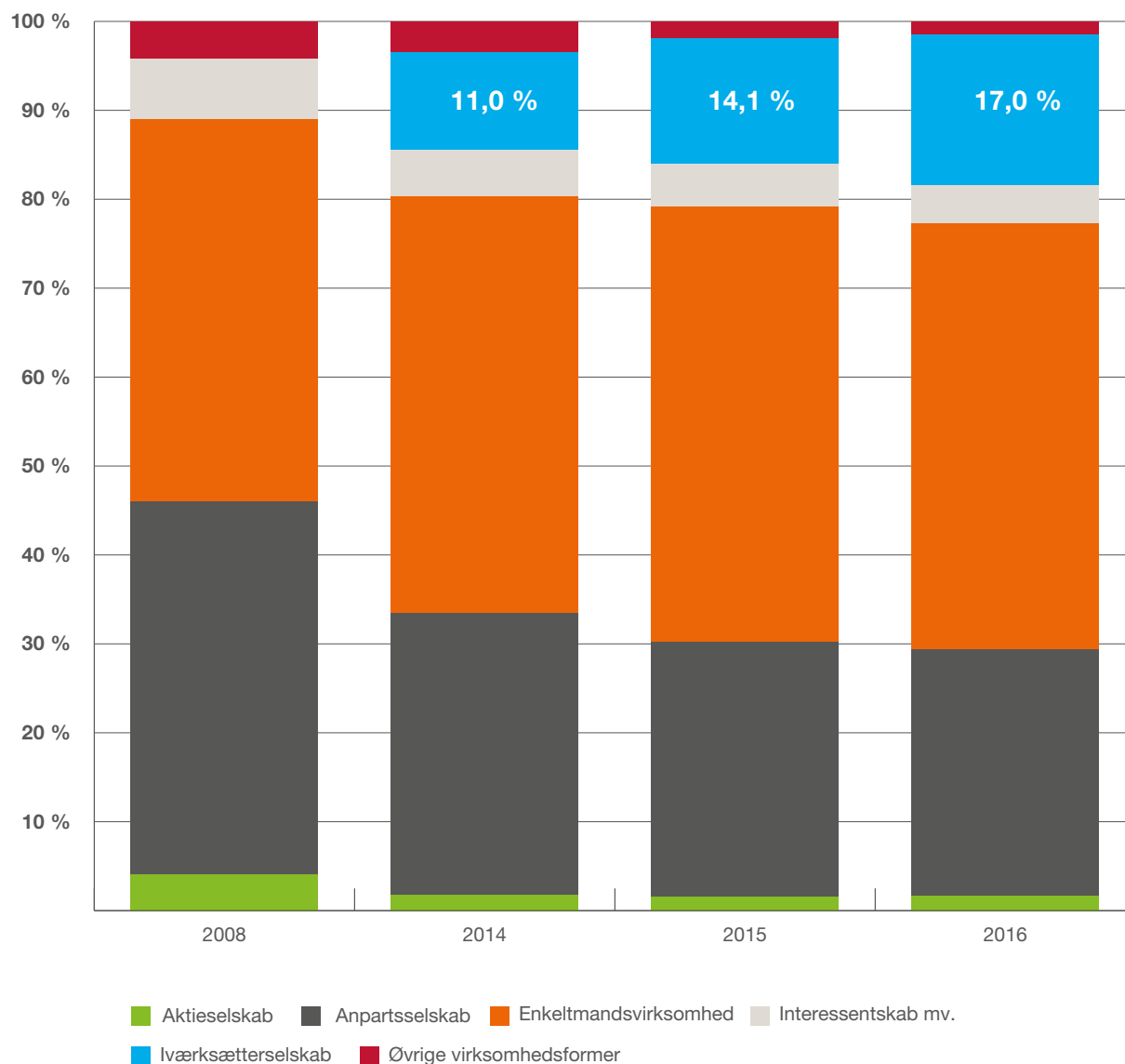
Antallet af CVR-registreringer er i 2014 omkring 7 procent lavere end i 2007, hvor der er registeret flest nye virksomheder, mens antallet af iværksættervirksomheder er mere end 20 procent under niveauet før finanskrisen i 2007, hvor der var omtrent 24.500 nye iværksættervirksomheder.

Iværksætterselskaberne vinder terræn

Siden 1. januar 2014 har det været muligt at etablere iværksætterselskaber (IVS), og IVS'erne har vundet terræn². I 2016 blev der på landsplan etableret omkring 9.000 selskaber af virksomhedsformen IVS

Note 1: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase indeholder en delmængde af Erhvervsstyrelsens CVR-register. I iværksætterdatabase er der kun medtaget reelt nye og reelt aktive virksomheder. At en virksomhed er reelt aktiv defineres bl.a. som en virksomhed, der præsterer en arbejdsindsats på mindst 0,5 årsværk i løbet af et år. Iværksætterdatabase omfatter ikke offentlige- og kommunale enheder, forsvar og socialsikring, foreninger og statsstøttede virksomheder – der foretages en afgrænsning til markedsdækkende private byerhverv i Iværksætterdatabase. CVR-registret omfatter udover iværksættervirksomhederne "gamle" virksomheder som har skiftet virksomhedsform eller ejerskab, og virksomheder der genstarter eller omregistreres som følge af opkøb fusion, men som ellers er uændret i forhold til tidligere.

Note 2: Et iværksætterselskab (IVS) er en særlig type anpartsselskab, og er omfattet af selskabslovens regler om anpartsselskaber. Det betyder, at der i et IVS er krav om fx årsrapport og digitale regnskaber. Startkapitalen er mindst 1 kr. og der er krav om, at IVS skal spare 25 procent af det årlige overskud op indtil kapitalen i selskabet udgør 50.000 kr. Herefter kan man vælge at omregistrere selskabet til et anpartsselskab. Iværksætterbrancherne findes inden for de markedsdækkende erhverv, hvor en række brancher i den offentlige sektor samt ejerformer, såsom foreninger mv. er frasorteret. Uden genstartere er virksomheder, der lukker ned og starter igen på et senere tidspunkt med samme CVR-nummer frasorteret. Antallet af genstartere udgør cirka 10.000 virksomheder i 2016

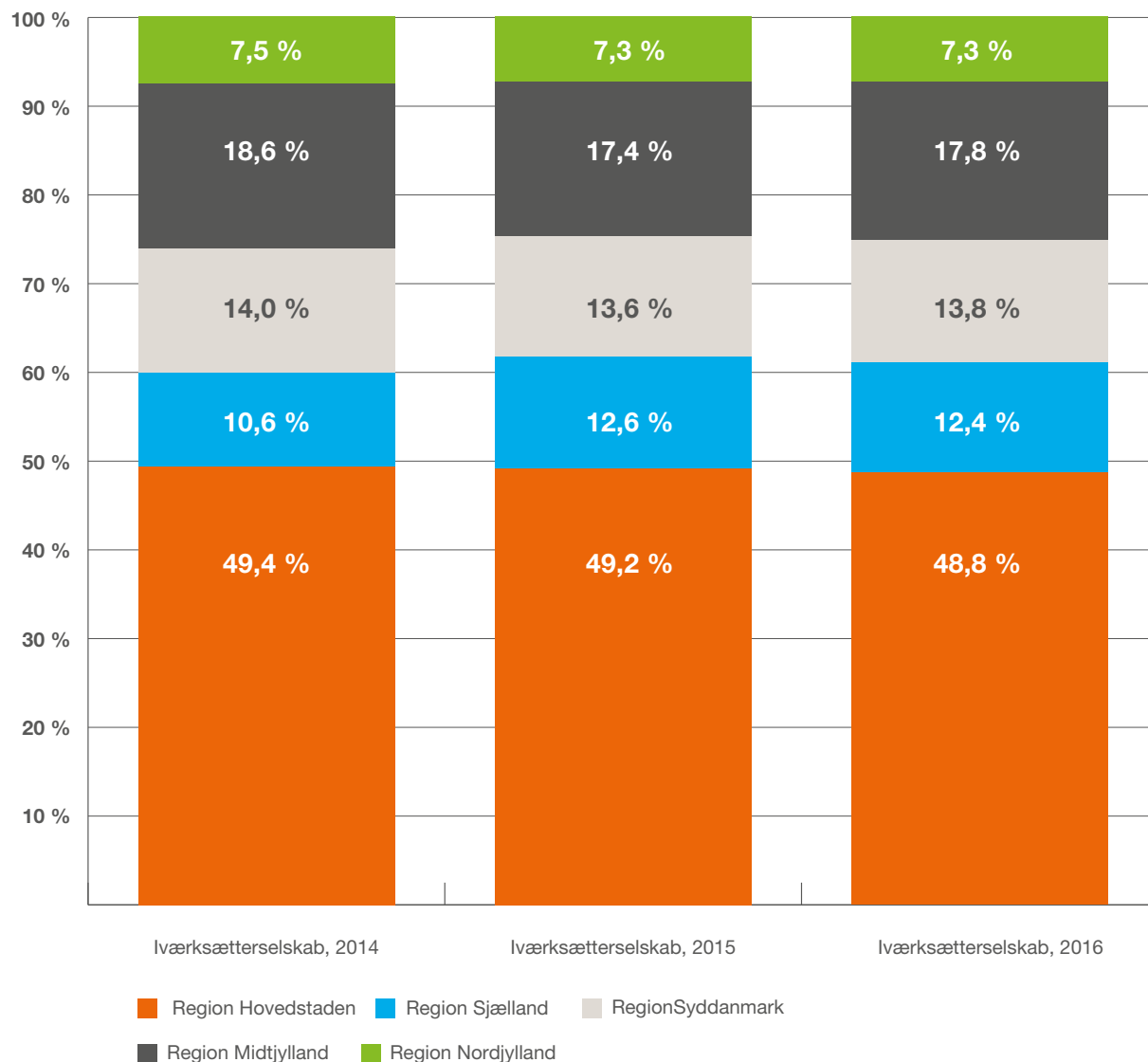
Figur 3 IVS'erne udgør en stigende andel af nyetablerede selskab

Kilde: e-Statistik og Ase-beregninger

i Danmark inden for iværksætterbrancher uden genstartere. Fra at udgøre 11 procent af de nyetablerede virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere i 2014 udgjorde de i 2016 17 procent på landsplan. Fra 2015 til 2016 har antallet af nyetablerede virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere været omtrent konstant på cirka 53.000 virksomheder, mens de i 2014 udgjorde cirka 50.000 virksomheder. I den samme periode er IVS'ere steget med 3.500 og enkeltmandsvirksomheder er steget med små 2.000 virksomheder. Alle andre virksomhedsformer har oplevet en tilbagegang.

Iværksætterselskaberne er særligt populært i Hovedstaden

I 2016 blev der på landsplan etableret omkring 9.000 iværksætterselskaber i Danmark inden for iværksætterbrancher uden genstartere. Et antal der har været stødt stigende fra godt 5.500 etablerede iværksætterselskaber i 2014. Uanset at antallet af nyetablerede IVS er steget med mere end 60 pct. fra 2014 til 2016, er der ikke sket en nævneværdig ændring i, hvor virksomhederne etablerer sig i landet. Halvdelen af selskaberne bliver etableret i Region Hovedstaden, mens kun godt hvert 14. IVS etableres i Region Nordjylland.

Figur 4 Iværksætterselskaberne er særligt etableret i Hovedstaden

Kilde: e-Statistik og Ase-beregninger. IVS inden for virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere.

Hver gang der oprettes 1.000 selskaber i iværksætterbrancher uden genstartere i Region Hovedstaden, er 193 af disse et IVS, mens der tilsvarende etableres 170 IVS pr. 1.000 selskab i iværksætterbrancher uden genstartere på landsplan.

Indbyggere i hovedstaden og Nordsjælland er mest entreprenante

I 2016 er der etableret relativt flest IVS'ere pr. 1.000 indbygger mellem 18 og 65 år i Hørsholm. Der er her etableret godt 5,5 IVS per 1.000 indbygger i alderen 18 til 65 år.

I top 5 over kommuner med relativt flest etablerede IVS pr. 1.000 indbygger er der udelukkende kommuner placeret i hovedstadsområdet og Nordsjælland, mens de fem mindst entreprenante kommuner alle er jyske kommuner.

Billedet ser ikke meget anderledes ud, når alle ny-etablerede virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere i 2016 pr. 1.000 indbygger mellem 18 og 65 år betragtes. Igen er det hovedstaden og kommuner i Nordsjælland, der topper listen. Gentofte og Hørsholm placerer sig i toppen af listen med etableringen af

Tabel 1 Indbyggere i Hovedstaden og Nordsjælland er mest entreprenante

IVS per 1.000 indbygger, 18-65 år	Virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere per 1000 indbygger, 18-65 år
Top 5: <ul style="list-style-type: none"> ● Hørsholm (5,5) ● Rudersdal (4,8) ● Frederiksberg (4,8) ● Gentofte (4,8) ● København (4,5) 	Top 5: <ul style="list-style-type: none"> ● Gentofte (27,0) ● Hørsholm (24,9) ● København (23,8) ● Rudersdal (22,6) ● Samsø (21,9)
Bund 5: <ul style="list-style-type: none"> ● Ringkøbing-Skjern (1,1) ● Skive (1,1) ● Rebild (1,1) ● Sønderborg (1,0) ● Billund (0,8) 	Bund 5: <ul style="list-style-type: none"> ● Sønderborg (9,7) ● Morsø (9,6) ● Vesthimmerlands (9,6) ● Skive (9,0) ● Lolland (9,0)
Hele landet: 2,5	Hele landet: 15,0

Anm.: Nyetableringen af virksomheder dækker 2016, mens tal for befolkningen mellem 18 og 65 år er tal for 4. kvartal 2016. Virksomheder inden for markedsmæssige erhvervs omhandler ikke virksomhedsformer inden for om erhvervsdrivende fonde, offentlige- og kommunale enheder, forsvar og socialsikring og statsstøttede virksomheder.

Kilde: e-Statistik og Danmarks Statistik samt Ase-beregninger.

henholdsvis 27 og knap 25 virksomheder i iværksætterbrancher uden genstartere pr. 1.000 indbygger der er mellem 18 og 65 år.

Dog indtager Samsø en femteplads i toppen, mens Lolland indtager pladsen som Danmarks mindst entreprenante kommune.

Erfaringer med IVS

Selvom der er blevet taget godt imod IVS, så er erfaringerne beskedne, og der refterer derfor stadig at se, hvor mange af disse virksomheder, der vil udvikle sig til reelle virksomheder. Erhvervsministeriet har på

baggrund af tal fra regnskabsåret 2014 undersøgt selskabernes økonomi og livsførelse³.

Konklusionen fra Erhvervsministeriet er, at IVS'erne fungerer efter hensigten. Dvs. at selskaberne etableres med begrænset opstartskapital og knap 2 procent af selskaberne etableret i perioden 1. januar 2014 til medio november 2015 er blevet omregistreret til et anpartsselskab, hvilket betyder, at det er lykkedes at opbygge en vis kapital i selskabet. Godt 5,5 procent af af IVS'erne etableret i perioden er blevet opløst eller er under afvikling, mens den tilsvarende andel udgør 4,2 procent af anpartsselskaberne i samme periode.

Note 3: Erhvervs- og Vækstministeriet, notat "Erfaringer med iværksætterselskaber" af 25. maj 2016